

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Kölyben:	Vidéken:
Félévre 6 kor — fl.	Félévre 9 kor — fl.
Hegyedévre 3 kor — fl.	Hegyedévre 4 kor 50 fl.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Biedermaan-palota földszint, az udvarban hátul.

Stréberek hajnala.

Felvirradt végre a hajnal, ifju és agg stréberek dicső hajnala. Mert felragyog nemsokára a mandátum aranyfényü napja is, mely felé áhítozva és ábrándozva tekint az a temérdek sok jelölt, akik képviselők akarnak lenni minden áron, mert igen okosan úgy vélik, hogy léhán és munkátlanul mivel sem lehet biztosabban fényes kariért csinálni, mint a mandátummal. Ezért kezdődik nemsokára a tülekedés a polgártársak, az ilyenkor különösen tisztelt nép gráciájáért, főképpen pedig a szavazataért.

Most, hogy egyelőre csak a „szimat“ kezdődött meg az egyes választókerületekben, azt a jellemző és nevezetes tünetet már is konstatálhatjuk, hogy a friss jelöltségi hajtásokon sem venni észre olyan változást, mely a törzsnek egészséges nyeléséről és a belőle származott üdvös eredményről tenne tanuságot.

Itt vannak mindannyian javított, azaz hogy rosszabbított és mindenestre bővített kiadásban azok az obskurus alakok, akiknek semmi más jogczimük az országos pályázatban való részvételre, mint hogy talán elegendő pénzök van, akiknek törekvését is alig lehet másképp magyarázni, minthogy a drága vételért hasznos befektetésnek nézik.

Az általános jelöltségi táblázaton ma is csak úgy, mint azelőtt, fekete pecsétül kerül el közéletünk régi fekélye: a jogosulatlan becsvágy. Derék polgártársak, akik sohasem lépték túl az önmagukra nézve többé-kevésbé hasznos privát tevékenység körét, kik a társadalmi közösséget is csak üzleteik piacának nézték, szintugy olyan törekvő ifjak, akik komoly tanulmányaik tömegét áthághatatlan magasságnak nézik és az egyetemi alapvizsgák letevésétől visszariadnak, — őket egyszerre ellenállhatlan belső kényszer

üzi és hajtja, hogy képviselői hivatásban szolgálják a nagy magyar hazát.

„Száz jelölt egy sorban“ — így lehet most leghelyesebben variálni az ismert dalt a száz libáról. — Hizott libák, sovány gunárok, mind verdesik szárnyaikat, hogy fölrepüljenek a Capitoliumba és biztositanak bennünket, hogy alkalmi gágogásukkal okvetlenül megmentik Rómát. De mi szívesen bátorítjuk a gallusokat az ilyen honmentők ellen.

Nekünk ugyan legkevésbé az az álláspontunk, hogy a képviselőséghez különös iskolai képzettség és szakszerű diploma kívántatik. Csak javára válnék parlamentünknek, ha egyszerű parasztok kerülének bele, akik nspies világukból a biztos józanság és a tösgyökeres bölcsesség földszagát hoznák magukkal a mi képviselőházunk tulságosan urias légkörébe. Ültek ilyen alakok már a 48-iki parlamentben is. De azzal sehogy sem lehet meg-

A Kati polyákja.

A nagy időkből.

Irta: Kovács János.

Mikor az 1849. év tavaszán a harmadik fia is ott hagyta a singet és a sok kanavaszt, meg kartont, Naszluházt bácsi még vagy két napig hátrattett kézzel sétált az üres boltban, de aztán egyet gondolt, becsukta az üzletét s kiadta a rendeletet, hogy holmi egyet-mást pakoljanak fel a bricskára, mert egyelőre pihenőre tér abba a kis küküllőmenti faluba, amelyben majd békésen bevárja, hogy mit hoz az idő.

És tekintve az akkori gyakran változó viszonyokat, vajjon mit is tehetett okosabban a derék kalmár? Szép nagy üzlete volt Marosvásárhelyen, épp a piacon, igen nagy vevőkörrel. De aztán, hogy a haza fegyverre szállította fiait, az ő Gergője, a legnagyobbik fia az elsőként közt volt, aki fejébe nyomta a honvédszéköt.

Nemsokára követte Miklós is, a közbelső, most pedig, hogy hire jutott, miszerint Bem apónak még mindig nagy szüksége van a katonára, János is 17 éves daczára faképnél hagyta a singes boltot és sietett Gál Sándor zászlója alá.

Naszluházt bácsi nem tartóztatta egyiket sem, sőt amikor kedves életpárja keserves zokogással borult a nyakába, hogy ime

árván maradnak öreg napjakra, Kristóf bácsi így vigasztalta:

— Na, csak nem kell busulni, lelkem anyjuk. Van ám nálunknál nagyobb árva is: a haza. Ennek a védelmére kell most összefogni... Majd, ha eligazítják a dolgát, ismét visszajönnek a fiuk; akkor aztán sorba megházasítom őket...

Naszluháznén asszony egy kicsit megvigasztalódott, Kristóf bácsi pedig félrefordult, lopva nagy könyecseppet morzsolt szét a szemében, miközben mély sóhajlás tört fel lelkéből:

— De vajjon visszajönnek-e? Látom-e még őket valaha?

Aztán becsukta a boltot és elvonult a Küküllő partjára B...be, ahol csinos gazdasága volt a Naszluházt családnak. Itt éltek már pár hete szomorú csöndességben, csak néha-néha derült egy-egy mosolyra, a Kati szolgáló bolondos tereferéjén.

Mert a székely lány mindig jókedvű volt s úgy tudta a derűs kedélyét csillogtatni, hogy másokra is átragadt.

Egy napon azonban dobörgés, trombitaharsogás verte föl a kis falu csöndjét.

— Jaj, ha honvédek volnának! — kiáltott fel Kati kigyult arcczal...

— Oh, ha azok volnának! — tódították meg az öregek reménységtől csillogó szemekkel...

— S köztük volnának az urfiak is — füzte tovább Kati,

— Nem, nem, nincsenek köztük, megérezné a szívem, ha egy mértföldre volnának is — szóló csöndesen az anya...

És jól sejdített. Nem is honvédek, de császáriak vonultak keresztül a falun, de egy részük ott maradt s beszállásolta magát a kis faluba. Minden házba jutott kettő-három, Naszluházt bácsinak meg éppen hatot küldtek a nyakára.

Nem tudott az Istenadta egyik is egy mukkot se magyarul, pedig ugyancsak szerették volna megértetni magukat Kati-val, különösen a legrangosabb köztük, egy szöszeke bajszu káplár.

De volt is annak a lánynak valami a szemében, amivel tán még a kigyót is megigézte volna. Így esett meg az a csoda, hogy míg a többi katonák követelődtek, gorombáskodtak a háznéppel, addig a Naszluházt bácsi katonái valamennyi olya volt, akár a kezes bárány.

Maguk hordtak vizet, fát vágtak, sőt a káplár azt is megtette, hogy segített Katinak sertést etetni.

Azt mondták az emberek, hogy az a lány tisztára megvette annak a hat polyáknak az eszét. Ő pedig csak mosolygott az egész dolgon.

Vagy három hétig szállásoltak B...ben a katonák, mikor egy napon, ugy dél

barátkozni, hogy a legfőbb képviselői kvalifikáció épp a kvalifikáció hiányában álljon, ha csak nagy a szája és még inkább, ha sok a pénze. Mikor jutunk már el ahhoz a legelső követelményhez, hogy a képviselőválasztás természetes, nemes verseny legyen a nép igaz és önkényes bizalmáért?

Mi van a hármasszövetséggel.

— Távirati tudósítás. —

Bécs, május 31.

Az az előadói jelentés, a melyet Bacquehen marquis az osztrák delegáció költségvetési bizottságának tegnapi ülésén előterjesztett és a bizottság vita nélkül elfogadott, konstatálja, hogy a hármasszövetség, mint eddig is, Ausztria-Magyarország külső politikájának megingathatatlan alapja és hogy ez a minden támadásnak fölötte álló szövetség igen érdekes kiegészítést találja a többi országgal való barátságos viszonyban. Különösen meglepődéssel emeli ki az előadói jelentés, hogy a monarchiának Olaszországhoz való viszonyában nem történt változás.

A bizottságban általában uralkodó az a nézet, hogy a szövetségekkel való bensős viszony épp úgy, mint az általános érdekek, a gazdasági harcok mellőzését követeli. Az e tekintetben egyes jelenségek nyomán támadt aggodalmak utóbbi időben nyugodtabb felfogásnak adtak helyet, ami csak megerősíti azt a reményt, hogy a kereskedelmi szerződések megkötése is valamennyi félre nézve elfogadható alapon lesz lehetséges. Az Oroszországgal való egyetértés a Balkánt illetően, ha nem is nyújt teljes biztosítékot meglepő incidensek ellen, mégis alkalmas arra, hogy esetleg fenyegető bonyodalmakat csirájukban elfojtsa és az esetleg felmerülő incidensek hatását mérsékelje. Az előadói jelentés kiemeli, hogy milyen értékes szolgáltatásokat tesz ez az egyetértés, amelynek eredményei közé

tartozik az a korrekt magatartás is, amelyet Bulgária most a macedón izgatással szemben tanusít.

Az előadó meglepődéssel veszi tudomásul a miniszternek azt a kijelentését, hogy Oroszországgal szemben változatlanul fennáll az egyetértő bizalom és alapos az a föltevés, hogy Oroszország épp oly erősen ragaszkodik hozzá, mint mi. Mindezeknél fogva a miniszternek a balkánfélszigeti eseményekre vonatkozó méltóságos és határozott nyilatkozatai osztatlan tetszéssel találkoztak a bizottságban, amely csak helyeselheti azt az erős elhatározást, hogy minden kísérlettel, a mely a Balkán-félszigeten való érdekeink károsítására irányul, a legnagyobb határozottsággal szembe fogunk szállani. Az előadói jelentés helyesli Ausztria-Magyarországnak a kínai kérdésben tanusított magatartását, úgy a monarchiának a hatalmaságok szolidaritási eljárásában való részvétele, mint annak mérsékelt volta tekintetében.

A jelentés ezután meleg elismeréssel adózik haditengerészetünk bátor kitarlásának, partraszálló csapataink maguktartásának és meglepődéssel emlékezik meg arról az elismerésről, amelyben katonáink az idegen parancsnokok részéről is részesültek. A bizottság a költségvetési előirányzatban újabb bizonyosságot látja annak, hogy külügyminiszteriumunk szívében viseli gazdasági érdekeinket és kiemeli, hogy az amerikai kormányval való viszonyunk rendezésével kereskedő köreinknek egy régi vágya teljesül. Konzulatusi szervezetünk fejlesztése is helyesléssel találkozott a bizottságban. Az előadó jelentése után a bizottság elhatározta hogy Goluchowski külügyminiszternek méltóságos és sikeres vezetéséért, úgyszintén gazdasági érdekeink fejlesztése körül kifejtett buzgó fáradozásaiért teljes elismerését és legmelegebb köszönését fejezi ki.

Vilmos császár beszéde.

— Távirati tudósítás. —

Wildpark, május 31.

A németalföldi királynő és férje tiszteletére tegnap este adott ebéden Vilmos

császár beszédet mondott, amelyben megemlékezett arról, hogy egyszer már volt szerencséje a királynőt ezekben a termekben üdvözölni. Azután így folytatta beszédét:

— Először zsenge gyermekkorában üdvözölték, most a tavasz teljességében, tőzsgyökeres német törzsből való szerető férje oldalán üdvözlik ezek a csarnokok Lujza Henriett dédunokáját, az orániai ház rózsját. Lehet-e Németalföld királynőjét porosz-brandenburgi földön másképp, mint a ház tagját üdvözölni, mikor elődeim és Felsőged elődei között évszázadokon át oly bensős volt a viszony? Csak a hála kötelességét teljesítem tehát újra, amidőn szívvel-lélekkel hangoztatom, mennyi köszönettel tartozik a Brandenburg-Hohenzollern-ház az orániai háznak. A népért dolgozni, vele élni és munkálkodni Németalföldön tanultak elődeink. Sikra szállni a hitért és szabadságért és örömmel dolgozni és munkálkodni az alattvalókért: ezek az orániai ház kiváló tulajdonságai, amelyeket el dőim és házam tőle sajátítottak el.

Beszéde végén a császár megfogadta, hogy Brandenburg és Poroszország szeretete és barátsága az orániai ház és Németalföld iránt soha sem fog szünni, hanem házának és alattvalóinak szívében tovább fog élni Vilma királynő iránt is. Poharát Vilma királynő egészségére üríti.

Vilma királynő válaszában köszönetet mondott a császárnak, azután így folytatta:

— Én is teljes szívemből kívánom, hogy vérrokon házaink kipróbált barátsága örökké álljon házaink és népeink üdvére. Megerősítem ezt az óhajtaást, amidőn poharamat a császár és császárné Ő felségeik egészségére emelem.

Az ebéd után a testőrség zenekara takarodót játszott, amelyre az idegen attasék, — köztök Bonnał tábornok és Gallet

felé, zavart futkosás, lovak dübörgése, zaj, kiabálás verte fel megint a falu csöndjét.

A katonák gyorsan kapják magukra a czók-mókjo at és dobpergés meg trombitaharsogás közt sorakoznak a kis templom köré. De alig hogy rendbeálltak, egy tiszt nyargal lóháton a falun keresztül; az arca ugyancsak ki van pirulva. Látszik rajta, hogy valami nem várt meglepetésben részesült, most iszonyu zavarban osztja jobbra-balra a parancsait.

De azért csak nyargal tovább, a többiek pedig utána...

A Naszluhátz bácsi utcaajtója mögött ketten állnak némán, mit sem törődve a körülöttük történetekkel, Kati, meg a szőszkebajuszu káplár. A fiatal katona melegen szorongatja a leány kezét, szeméi esdően tapadnak rá, úgy látszik, hogy kér valamit. A többi már mind elrohant, de ő nem akar addig mozdulni, míg nem kapott utravalót...

Talán egy csókért eseng? Hisz azt erőszakkal is rabolhatná; de ő kapni és nem rabolni akar.

Ismét lódobogás hangzik, nyomában éljenriadal. Kati a szívére szorítja kezét és mitsem törődve a káplárral, sikongva szalad végig a tornáczon:

— Itt vannak a honvédek — kiáltja be az ablakon. Aztán kitarja a hátsó

szoba ajtaját, ablakát, hogy még a levegő is megtisztuljon az ellenség után.

Ismét dobpergés, trombitaharsogás, magyar vezényszó hangzik fel a széles utcán; a falu nagyjá-apraja kicsődül, az asszonyok kendőjüket lopogatják, a férfiak a kalapjukat magasra hajigálják, örömkönyvek lodóznak a szemekbe; s mindenki nek ajkáról e szavak röpülnek el!

— Éljen Benn apó !

Fényes ruhájú tisztektől környezve, egy tőpörödött kis emberke közeledik a Naszluhátz bácsi háza felé. Úgy látszik, — itt akar megpihenni. A házigazda könyvelt szemekkel ragadja meg a hős lengyel kezét s mielőtt ez megakadályozhatná, csókkal borítja el.

Most két honvéd egy császári katonát vezet a vezér elé.

— Nini, a Kati polyákja — kiáltnak fel az emberek — Naszluhátzné asszony is megtóditja:

— Igen, ez a Kati polyákja...

Es csakugyan ő volt a szőszkebajuszu káplár. Már nem tudott, — vagy talán nem is akart a többi után szaladni A honvédek úgy jelentették, hogy önként adta meg magát.

De nem is nézett ki úgy, mint egy fogoly. A szemében nyugodtság honolt. Katonásan állt meg az ősz vezér előtt és mondott valamit az ő nyelvén.

Benn apó megveregette a vállát és odaszólt az egyik tisztnek, aki elvezette a foglyot.

Ezután pihenőre tértek a győztes honvédek, de csak rövid pár órára, mert alkonyatkor már tovább kellett vonulniok; sok dolguk volt még hátra nyakon.

Mikor a jókedvű fiuk vigan dalolva a Naszluhátz háza elé értek, egy honvéd ugrott ki a sorból, megállt a házi gazda előtt és illően szalutált.

— Köszönök szépen a kvártély, kaszturam!...

Aztán odafordult Katihoz és megragadta a kezét. Remegő hangon esengett:

— Lesz kapsz mostant már egy csok ?

A leány arczán halvány pir ömlött el; úgy érezte, hogy egész valójában valami bódító melegség bizsereg, a szeméit lehunyta és önkénytelenül odatartotta az ajkát.

A honvéd gyöngéden karolta át karcsu derekát és hosszas, forró csókot nyomott szerelemese ajtára. A másik perczen már ott masirozott a többiek sorában.

Kati hosszasan nézett utánuk, mignem a szemére sűrű homály borult. Felsőhajtott ő is, mint annak idején a gazdája:

— Vajjon visszajön-e, vajjom látom-e még valaha ?

alezredes, továbbá a potsdami társaság előkelőségei is hivatalosak voltak. A császári pár, Vilma királynő és a vendégek az új palota erkélyéről hallgatták a takarodót.

VIDÉK.

Szenzációzó letartóztatás. Nagyváradon a jelenleg csőd alatt álló peczezős sörgyár igazgatója, Löwy I. ellen t gnap délelőtt a nagyvárad kir. ügyészségénél csalás miatt feljelentést tettek. A kir. ügyészség ezen feljelentés alapján a rendőrséget utasította az előzetes vizsgálat eszközése iránt, minek következtében Gerő Ármán főkapitány délután megidézte azonnali megjelenéssel Löwy Ignácot s a feljelentés tárgyára vonatkozólag kihallgatta. A huzamos időt igénybe vevő kihallgatás során, mivel oly gyanúk merültek föl, melyek a feljelentés tárgyát igazolni látszóttak, a főkapitány Löwy Ignácot letartóztatta s az üzletvezetésre vonatkozó összes könyveket elkobozta.

Gyermekgyilkos villám. Éleldről megható szerencsétlenséget jelent tudósítónk. A járáshoz tartozó Solyomkő községben a napokban nagy zivatar volt s egy villámcsapás halálra sujtott egy négy éves kis gyermeket: Stasale Jánost. A gyermek szüleivel volt a szobában, mikor a villám becsapott. — A gyermek jajszó nélkül roskadt össze, a mellette levő cseléd pedig elájult. A gyermek szüleinek csodálatosan semmi baja sem történt. A szülők a gyermek felélesztésével voltak elfoglalva s eközben nem vették észre, hogy a villámcsapás következtében a ház is kigyuladt. A szomszédok figyelmeztetésére csak nagynehelyen tudtak kimenekülni az égő házból.

Debreczen dicsérete.

Debreczen, június 1.

A vidék legtekintélyesebb lapjai sorra irnak most Debreczenről s azokról az impressziókról, amelyeket debreczeni időzésük alkalmával reájuk a mi metropolisunk, magyar polgáraink és szereplő férfaink tettek.

Szinte öröm és lelkesedés tölt el bennünket, hogy mennyi sok szép, jó és dicséretes hangzik most el városunkról s hogy polgártársaink becsületes törekvését az egész ország elismerése kíséri.

Már hiradással voltunk egyes lapok véleményéről. Ma újra egyről, az alföld egyik tekintélyes nagy lapjának, az aradi 48-as és függetlenségi párt. közlönyének az „Arad és Vidéke” cikkéről akarunk megemlékezni. Mert terjedelmes, hasábokra nyuló, hosszú cikk ez, s lenn délen, a vértanuk városában dicsőíti Debreczent. Polgártársaink magyarsága, őszintesége, ősi erénye stbről hosszasan emlékezik meg s (az után írja a következőket.

Simonffy Imre és az újságírók.

Nehéz elképzelni, mit szolt volna Salacz Gyula, Arad városának szelidszavu, nyájas polgárnagya, ha látja vala Debreczen város híres ötös fogatát, amelylyel,

hosszu kocsisor élén, a vidéki hírlapírók vezetőit fogadták. És mit szoltak volna az aradiak, látva egy polgármestert: Simonffy Imrét és az ő helyettesét: Komlóssy Arthurt, aki csupa jóság, szivesség és előszékenység volt az újságírókkal szemben. Ne vitassuk: jegyezzük fel az utókor számára, hogy már most, anno 1901-ben volt város, amely ötös fogattal várta az újságírókat és volt polgármester, aki oly kedves volt velük szemben, mint Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester.

Komjáthy János.

Az aradiak előtt egyszerre feltűnt egy gömbölyű arc, amelyet mintha már valahol láttak volna. És az emlékezet, ez a becsületes nyilvántartó, ezuttal se csalt. A gömbölyű arcot — úgy látszik állandóan — Komjáthy János, debreczeni színigazgató viselte, aki nemrégiben Aradon járt, hogy a színházért pályázzék. A direktor igen szivélyes módon igyekezett azon, hogy magát a tekintetes nagyhatalom jóakarátába juttassa. A vidéki nagyobb városok szerkesztőit (ne tessék rosszat gondolni: az aradiakat nem) átvitte Nyiregyházára, ahol most a társulata játszik s ez alkalommal egy barátságos lakoma volt az enyhítő körülménye a társulat „esetleges” hibáinak. Reggel felé az összes szerkesztők kijelentették, hogy valósággal botrány, hogy a Comedie francaise még nem hívta vendégszereplésre a társulatot.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kinevezés. Ő felsége a király *Bahunek* Elemért, a debreczeni kir. táblához berendelt bírósági jegyzőt a mármaroszigeti járásbírószághoz albiróvá nevezte ki.

§ Büntügyi főtárgyalások. A debreczeni kir. törvényszéknél a jövő hét során az alábbi ügyekben tartanak büntügyi főtárgyalásokat: Junius hó 3-án, hétfőn: Juhász József ellen közokirat hamisításért, Torma Lajos ellen gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt, V. Tóth Lajos ellen összébontetés. Junius hó 4-én, kedden: Murvai István s társa ellen lopás büntette miatt. Junius hó 7-én, pénteken: Rostás János s társa ellen hatóság elleni erőszak büntette miatt, B. Nagy Bálintné ellen lopás büntette miatt. Ugyanazon nap még ítélethirdetések is lesznek.

§ Új járásbíró. Ő Felsége a király *Kelemen* Ernő kisvárdai járásbírónak törvényszéki bírói minőségben a debreczeni járásbírószághoz leendő áthelyezését saját kérelmére megengedte.

§ Az orgazda. Hát bizony Jeney Gábor szoboszlói lakos bünt követett el, mikor ifj. Harangi Jánostól két véka buzát, egy és fél véka kolompért és két kiló szalonnát vett. Bünt követett el pedig azért, mert tudta, hogy Harangi azokat a gazdájától lopta. Esért aztán nem kerülhetett ki a büntetést sem, amelyet tegnap rá is szózott a debreczeni törvényszék. Őt napi fogház büntetést kapott.

§ Politikai párbaj. (Fővárosi tudósítónktól.) A mikor a parlamentben szőnyegre került Ugron Gábor nagy port fölvert inkompatibilitása, hozzá szólt a csunya üggyhöz Rohonczy Gedeon

országgyűlési képviselő is. A beszédből párbaj lett, melyet Ugron és Rohonczy a Fodor-féle vivóteremben vityak meg. A bíróság vád alá helyezte a párbajozókat s ellenük mára tűzte ki a főtárgyalást. Minthogy azonban Rohonczy igazolta, hogy a mai napon nem jelenhetik meg a törvényszék előtt, a tárgyalást elhalasztották.

§ Fene a megennivalóért. *Fene* József azt hitte, hogy a Molnár Sándor kamrájában azért van oldal szalonna, kolbász és más disznóhus, hogy a *Fene* egye meg. Fene ur hát kikaparta a kamra oldalát s a kamra belsejéből elvitte a disznó oldalát. De hát nyomára jöttek, hogy a Fene mit csinált és a debreczeni törvényszék elé állították. A törvényszék pedig mikor igazságról van szó, még a *Fenét* sem kiméli és bűnéért tegnap hat hónapi börtönre ítélte.

Megmérgezett gyermekek.

— Saját tudósítónktól. —

A gondatlanságnak ismét négy gyermek esett áldozatul Szent-Lőrincen, hol — mint nekünk írják — Tuba István 4 éves, Bisztrai Ferencz szintén 4 éves, Bisztrai Mihály 5 és Ondrus András 7 éves gyermekek mérgezés következtében a legborzasztóbb kinok között haltak meg.

E hó 29-én délután történt a szomorú eset, Bisztrai Ferencz hentes házában, kinek két kis fia meghívta a két szomszéd gyermeket Tuba Istvánt és Ondrus Andrást játszani. A gyermekek játék közben lekerültek a pinczébe, amely ez idő szerint üresen állott. Játék közben a gyermekek sült sertéshusra találtak a pinczében. A gyermekek mohón neki estek a husnak s megették. Nemsokára a gyermekek szétmentek, kiki haza. Otthon már rosszulról panaszkodtak, de mert nem mondták meg, mit ettek, a szülők azt hitték, hogy a sok futkosástól lettek rosszul s e miatt nem is tettek semmi intézkedést, csak amikor már a gyermekeken a mérgezési tünetek is észlelhetők voltak.

A szülők orvosért küldtek a szomszéd faluba, de mire az megérkezett, már nem lehetett a gyermekeken segíteni; mind a négy iszonyu kinok közt meghalt. A pinczében föl szaporodott patkányok ellen mérgezett sült húst raktak le s a pinczeajtót elmulasztották bezárni.

SZÍNHÁZ.

Műkedvelő előadás a Margit fürdőben. A magyarországi rokkant s nyugdíjgyelet debreczeni fiókjának ifjuságából alakult társaság június 16-án a Margitfürdő dísztermében táncszal egybekötött műkedvelő előadást rendez és ez alkalommal az egylet külön alapja az özvegyek és árvák segélyezésére a *Tolonca* című nép-

színművet adja elő. A főbb szerepeket a következők játsszák. Kontra Fridolin — Eiben Gusztáv. Krizsa felesége — Nagy Emma. Miklós — Ozsváth Gyula. Ábris mézáros legény — Pálmay Mihály. Kisvárosi zsidó kisasszonyok. Babincsák Margit, Knöpfler Mariska, Babincsák Irma, Magyar Sarolta, Bumbera Margit, Deutsch Mariska. Kisvárosi zsidó legények: Knöpfler Miksa, Ari Lajos, Ivánka Vincze. Ördög Sára — Menyhárt Rózsika, Angyal Liszka — Krisztek Mariska urnő, Urawcsák — Nagy Ferencz. Helyárak: első hely két korona, második hely egy korona 60 fillér, harmadik hely egy korona husz fillér, álló hely 80 fillér. Előadás után Kiss Gyula zenéje mellett táncvizsgálat lesz.

Pálmának férfi kell. Az aranyos diva ez idő szerint Nagyváradon vendégszerepel. Tegnap a „Nebántsvirág“-ban játszott ma pedig a „Szép Heléná“-ban lép fel. Somogyi igazgató Ámon Margitnak osztotta először a Páris szerepét. Am a diva, mikor meglátta az igazgató kommunikéját, egy pajzán táviratocskát menesztett hozzá. — Három szóból állt az egész, ez volt benne: „Nekem férfi kell. Pálmay. Igy azután a Szigligeti-Színház tenoristája: Perényi József lesz Nagyváradon a legklasszikusabb Heléna pártnerre.

A debreczeni hentések mozgalmá.

Debreczen, június 1.

A debreczeni hentések panaszszal és keserőséggel vannak tele. Sérelmesnek tartják, hogy a Dégenfeld-téri sátrakra szabadon árulják a hentes áru cikkeket, holott a sátrak kiadásánál erről szó sem volt. Sérelmesnek tartják, hogy a hentes iparágat ma már úgy nevezett „kontárok“ nagy számmal üzik, s a tanult mesterek megélhetését megnehezítik. Sérelmesnek tartják, hogy az ipartestület a hentéseket olyan szakosztályba osztotta, ahol a mézárosok és szappanosok védelme mellett az ő iparáguk nem részesülhet kellő védelemben.

Mindezekre tekintettel terjedelmes beadványt intéztek az ipartestülethez, amelylyel az előjáróság tegnapi ülésében foglalkozott. A memorandumot és a hentések kérelmére hozott ipartestületi határozatokat az alábbiakban ismertetjük:

A hentések panasza.

A debreczeni hentések hosszú memorandumot intéztek az ipartestület előjáróságához, amelyben sérelmeiket a következőkben adják elő:

Elmondják, hogy az ipartestület az egyes iparágak védelmére szakosztályokat alakított. Ilyen irányelv mellett alakult a hentes, mézáros és szappanos szakosztály is. De ebben hármas iparág mellett megoszlik az egyesek védelme. Ezért állanak aztán elő a következő anomáliák:

A rendőrfőkapitányság a gróf Dégenfeldtéri sátrak egy részét azzal adta ki, hogy azokban csak füstölt húst szabad mérni. Ezt azonban ma már többen mellőzik, mert a friss sertés húst, kolbászt, zsírt, szalonnát és tepertőt is szabadon árulják. Sérelmesnek tartják a hentések ezt köz-

egészségügyi szempontból is, mert a rekedt levegőjű, zárt sátrakban a friss hús könnyen romlik és a portól, légtől nem védhető.

A memorandumban felhozzák a hentések, hogy szakosztályuk feladatát képezné az iparjogosítványok kiadásának ellenőrzése is. Ez nem történt meg, mert eddig is több egyén nyert olyan üzletvezetővel engedélyt, akinek vagy már magának van üzlete, vagy már másnak a bejelentett üzletvezetője.

Végül felhozzák, hogy kilenczvennél több hentes iparos van Debreczenben. A jövőre csak úgy védelmezhető meg az ő érdekük, ha az ipartestület kebelében külön szakosztályt nyerne. Kérik erre az engedélyt, az értekezlet összehívását és az értekezleten a hentes szakosztály megalakítását.

Az ipartestület határozata.

Az ipartestület tegnap tartott előjárósági ülésében tárgyalta és teljesen méltányolta a hentések panaszát.

A Degenfeldtéri sátrak ügyére vonatkozó panaszok teljes megvizsgálására az iparhatósági biztoshoz teszik át ügyüket. A kontárok ellen megteszik a szükséges intézkedéseket. — Végül, mivel azon óhajuk, hogy külön szakosztályt alakíthassanak, teljesen jogosult, erre is megadja az előjáróság az engedélyt. Ezen az alapon az ipartestület jegyzője rövidesen értekezletre hívja össze az összes hentéseket s azon megalakítják az ipartestület bebelébe tartozó hentes szakosztályt.

UJDONSÁGOK.

* **Debreczen újra szabályozása.** Balogh Mihály volt városi főmérnök fellebbezést nyújtott be a város rendezési és szabályozási tervképe és az ápril 25-én tartott rendkívüli közgyűlésben megállapított építési szabályrendelet ellen. Tizenegy írott ivre terjed a Balogh Mihály fellebbezése s annak indokai. A kiknek alkalmik volt belepillantani a terjedelmes írásba, azt állítják, hogy az felette tárgyilagosan, szenvedélyes polemizálás nélkül s alapos szakértelemmel van megfogalmazva s oly részeket is tartalmaz, a melyeket megfontolás tárgyává lehetne tenni, akár milyen sorsa lesz odafent a miniszteriumokban a fellebbezésnek. Óhajtanó volna, ha az ilyen fontos és városunk messze jövőjére kiható, sőt életbe vágó kérdésekről a nagy közönség mentől alaposabb és részletesebb tájékoztatást nyerne és részünkről kijelentjük, hogy lapunk hasábjait készséggel bocsájtjuk a komoly, tárgyilagossággal megfogalmazott rendelkezésre, bármely oldalról igyekezzenek is e fontos ügyet a közjó és közérdek szempontjából megvilágítani.

* **A hatóságok és a munkaszünet.** A kereskedelemügyi miniszter arról győződött meg, hogy egyes hatóságok területén nem olyan módon tartják be a vasárnapi munkaszünetet, mint azt az erről előkészített törvény előírja. Leirt tehát a hatóságokhoz s ez a leirat leérkezett Debreczen városához is. A leiratban meghagyja, hogy a munkaszünet ellen vétőkkel szemben szigorúan lépjenek fel s hogy az ellenőrzés könnyebben történhessék, vegyék

igénybe az ipar- és kereskedelmi testületek, úgy az ipartársulatok segítségét. A leirat szerint robbanékony anyagoknak közlekedési eszközökből való eltávolítását ezután sem gátolja a vasárnapi munkaszünet.

* **A kath. gimnázium tanulmányutja.** A debreczeni róm. kath. gimnázium tanári kara érdekes tanulmányutra viszi a gimnázium ifjúságát. Az ifjúság a tanári karral együtt a jövő héten utazik el úgy, hogy június 8-án Aggteleken lesznek s ott megtekinthetik a természeti szépségéről híres csepkőbarlangot. A tanulmány kirándulásban a gimnázium ifjúságának jó része vesz részt. Siegmeth Károly a debreczeni üzletvezetőségi főfelügyelő, a Kárpát-egyesület elnöke gondoskodott arról, hogy az ifjúság szíves fogadtatásban részesüljön s kellő számban álljanak kalauzok rendelkezésére.

* **Elkobzott hirlap.** A hivatalos rendőri ujság tegnapi számának élén egy hirlap elkobzásáról van szó. A lapot a debreczeni szociálisták adták ki. „Szabadság — Egyenlőség — Testvériség“ volt a lap címe, de a debreczeni ügyészség jóvoltából alig párszor jelent meg. A lap netán még meglevő példányait is elkoboztatni kéri a hatóságoktól a debreczeni ügyészség.

* **Logikus.** — Mama, ugy e, hogy a biblia mondja, hogy mindnyájan porból lettünk.

— Igen, fiam.

— Akkor Divah, a néger dada bizonyára szénporból lett, ugy-e?

* **A debreczeni polgári kerékpár egyesület** felhívja összes tagjait, hogy a mai estén fél 9-kor az egyesületi helyiségben okvetlen megjelenni sziveskedjenek. Egyik fontos tárgy, a f. hó 9-én tartandó nagyvárad kerékpár egyesület versenyén való részvétel. Holnap vasárnap délután 2 órakor kirándulás a Telegdi sóstófürdőbe. Az elnökség.

* **Deákok a Hortobágyon.** Sikerült kirándulást rendezett május 30-án Várad Károly róm. kath. gymn. igazgató az intézet növendékeivel a Hortobágyra. A 120 tanulóból álló vídám sereg tanáraik vezetésével a kora hajnali órákban indult az utra és 7 órakor érkezett meg a magyar Szaharára. A csárdában elköltvén a reggelit, a látványosságok megtekintésére indult a mátai pusztára, ahol a törzsménes egy ügyes csikósának pányva vetése ragadta meg leginkább a fogékony lelkű ifjúság figyelmét; majd a törzsgulyát tekintették meg. Nagy kár, hogy Hortobágy vezérő és igazgató férfiai a nagy jószágolvasással voltak elfoglalva s így a tapasztalatokra éhes fiatalság kénytelen volt ezzel a szűk szellemi reggelivel beérni Nagy dicseret illeti a gazdasági tanácsnok hajduját, a ki nagy ügybuzgósággal vezette a puszták néma csendjét felkavaró kedélyes ifjúságot. Mert sajnós, de úgy van, a hajdura maradt a kalauzolás szívélyes ténye s az elismerés ezuttal azt illeti meg. Az időt ezután a csárda színeiben töltötte a kirándulók csapata, ahol já-

ték és ének — no meg évessel szórakoztak. Itt felköszöntötte Váradai igazgató az ifjúságot, ennek nevében azután Vas tanár mondott köszönetet a kirándulás vezetéséért és szervezéséért az igazgatónak. Végre, hogy a rekkenő hőségben való visszatérést ne említsük, 6 órakor Debreczenbe ért a majáliszó csoport, a hol a Hymnus és Szózat éneklése után fáradtan, de lelkes hangulatban szétoszlott.

* Jóváhagyott közgyűlési határozat. A múlt év november havában tartott városi közgyűlés elhatározta, hogy a város nyomdájában alkalmazott 6 betűszedő, továbbá a raktárnok és tömöntődés, 1901. Január 1-től kezdve évi rendes fizetést — havi 100 illetve 90 korona — és fejenként 200 korona évi lakbért kapjanak, hogy ez által rendszeresebb és biztosabb ekzsztenciát nyervén, magának a nyomdának is oly megbízható és gyakorlott munkaerőt képezzenek, melyre minden körülmények között számítani lehessen. Azt is kimondotta a közgyűlés, hogy ezen nyolcz rendes fizetés és lakbérrel ellátott elsőrendű tag nyugdíj-jogosultságot nyerjen, vagyis a városi nyugdíjilletményeket fizetvén, munkaképtelenségük esetén ők maguk, elhalálozásuk után pedig özvegyeik és árváik részesüljenek a nyugdíjjótételeiben. Ezen határozatot Szikszai Szabó László és több bizottsági tag meglelebbezte. A belügyminiszter átvizsgálta az iratokat s Debreczen város hatóságának ama törekvését, hogy becsületes munkásainak szorgalmát méltányolva, jövőjükről gondoskodni igyekszik respektálta és a közgyűlési határozatot jóváhagyta.

* Feljelentés az építőmesterek ellen. A debreczeni ipartestület előljárásági ülés n hosszas eszmecserében vitatták, hogy az építőmestereknek, kőműveseknek és építészeknek nincs joguk cserép és palafedést, vagyis inkább az ezzel járó javításokat felvállalni. Nincs pedig azért, mert a cserép és palafedés külön iparág, ezzel Debreczenben sokan foglalkoznak és ezeket működési körük és megélhetésükben rövidítik meg, mikor helyettük tetőjavításokat vállalnak. Az ipartestület erre el is határozta, hogy *mindazok az építésszek, építőmesterek és kőművesek ellen, a kik az utóbbi időben ilyen vállalattal a cserép és palafedő iparosokat rövidítik meg, feljelentést tesz a bűnügyi osztálynál.* A névsort össze is állították. Ezek között több tekintélyes építőmester neve fordul elő s a határozathoz hiven megtették ellenük a törvényes lépéseket.

* A Debreczeni Kereskedő Ifjak Önképző Egyesületének Dalköre saját pénztára javára június hó 1-én, szombaton az „Arany Bika“ szálloda dísztermében Keller Sándor karnagy vezetése mellett táncszal egybekötött zártkörű hangversenyt rendez. Belépti díj személyenként 2 korona. Családjegy 3 személyre 4 korona. Páholy-jegy 6 korona. Jegyek előre váltható Szabó Lajos Fia és Mayering Gyula urak üzletében és este a pénztárnál. Kezdete 8 és fél órakor.

Páholyba menőknek személy-jegygyel nem kell ellátva lenniök. Az alapító és pártoló tagok szabadjegyeiknek felmutatása mellett belépti díjat nem fizetnek. A dalestély műsora a következő: 1. Nyitány. Magyar Testvérek zenekara által. 2. „Hymnus“, Erkeltől. Előadja a Dalkör. 8. Hegedűről. Előadja Pásztor Gyula ur. 4. „Magyar dalok“, Fővényessy átiratában. Előadja a dalkör. 5. Érzelő, Bihary Jánostól. — Czimbalmón előadja Bernáth Gizella kisasszony. 6. „Ki a gonddal“, Tewrowk E. Előadja a Dalkör. 7. Vig monolog. Előadja Szentessy Ilonka kisasszony. 8. Magyar dalok, zenekísérettel. Előadja Nagy Ilonka kisasszony. 9. „Búra haflik“, Zsasskowszkytól. Előadja a Dalkör. Műsor alatt a teremben, az előcsarnokban a hangos társalgás és dohányzás mellőzése kéretek.

* Meghalt az idegenben. Súlyos vesztesség érte Kovács István debreczeni gazdálkodót. Egy szűkszavu táviratban jelentették neki Ungvárról, hogy fia, Kovács József kereskedő segéd, ki a katonai kötelezettségét teljesítette Ungváron, tegnap ott legénységi uszás alkalmával a vízbe fult s már csak a holttestét tudták kifogni. A mélyen sujtott apa intézkedett, hogy fia holttestét Debreczenbe szállítsák. A szerencsétlenül járt ifjut itt fogják eltemetni. Holtteste a ma déli vonattal érkezik Debreczenbe s délután 3 órakor az ev. ref. egyház szertartása szerint fogják eltemetni a Vigkedvű Mihály utcza 39. számú háztól a Kossuth utczai temetőbe.

* Klassikus hangverseny. Ma szombaton és a következő 5 napon az „Elite“ kávéházban Bunkó Vincze híres szatmári cigányprimás a következő érdekes műsorral játszik: 1. Győzelmi induló, 2. San Toy operette, 3. Népdalegyveleg, 4. Boka kesergője, 5. Lohen du bal, 6. Eltörött a hegedűm, a cigány panasza, 7. Sulamith összes dalai, 8. Nagy Bercsényi kesergője és több régi magyar dal, 9. Biró uram, 10. A dur Valpolcan, 11. Repülj fecském, 12. Rákóczy kesergő. Belépő díj nincs.

* Találtatott tegnap reggel a Nagyerdőn egy Wertheimszekerénykulcs Gy. S. monogrammal. Tulajdonosa átveheti a központi rendőrségnél.

* Elkobzott halak. Tegnap reggel a rendőrség nagyobb mennyiségű halat kobzott el Kaczender Lőrincz bökönyi halkereskedőtől. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a halak romlottak s fogyasztásuk az egészségre káros befolyással bírt volna. Kaczender, ki állítólag a Hortobágyból fogta a halakat, halászati engedéllyel sem bír s így a rendőrség ezért is felelősségre fogja vonni.

* Elveszett hétfőn délután egy imakönyv a Rákóczy-utczától Battyányi-utczáig menve, a szives megtaláló, ha szerkesztőségünkbe hozza illő jutalomban részesül. — *Elveszett* egy nemes fajú vizsla kutya, hosszú fehér szőrű fekete foltokkal „Miss“ névre hallgat. Megtalálójá illő jutalomban részesül, Rákóczy-u. 11. sz.

* Megbüntetett kontárok. A debreczeni ipartestület előljárásága, hogy a kőműves és ács kisiparosokat megvédelmezze, panaszukra összeírta mindazokat, akik jogtalanul foglalkoznak ács és kőműves kisiparosokat megillető munkákkal és ezeket a rendőrségnél bejelentette. A tegnapelőtt tartott tárgyaláson minden ilyen egyént szigoruan megbüntettek. Itt jegyezzük meg, hogy hasonló panasz merült fel a festők részéről is, akik között szintén nagy számmal szaporodtak el a kontárok. Az ipartestület feljelentésére ezek sem menekültek meg az érzékeny büntetésektől.

* Elveszett pénztárcza. Vasárnap déli 1 órakor a Hatvan-utczán egy pénztárcza pénzzel és irományokkal elveszett. Tulajdonosa kéri a szives megtalálót, juttatná át vagy posta útján küldje el Fürst Ignác czimre Hatvan-utcza 42. szám alá. A benne talált 150 koronát jutalom fejében megtarthatja, ha a tárczát az összes irományokkal hiány nélkül átadja.

* A kalotaszeg-körösfői butor kiállítás tegnap berekesztették s az ott bemutatott és megvett tárgyak legnagyobb részét szét is küldötte a megrendelőkhöz az ügyvivőség. A kiállításon 400 koronát haladó értékben rendeltek meg újra ilyen magyaros butorokat, közte egész szobaberendezést és egy másik ebédlő garnitúrát. Egy hálószoba s egy vadászlak berendezése iránt pedig tárgyalások folynak. Az Erdélyi Kárpát Egyesület főtítkára, Radnóti Dezső tegnap arról értesítette az egyesület debreczeni ügyvivőjét. *Zoltai* Lajost, hogy a multkor megrendelt butorokat is, mintegy 80 darabot, pár nap mulva küldeni fogja. Ezt a türelmetlenül várakozók megnyugtató végett említjük fel. A varrottasokat, szőnyegeteket, szőtteket pedig közvetlenül Kolozvárról expedálták a megrendelőkhöz.

* Rózsa arczkenőcs, szeplő, májfoltok, perszenések ellen legjobb vegyészeti termék. Teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, nem avasodik soha. Üdeséget, bájít kölösnöz az arcznak. Egy tégely ára 1 korona. Hozzá szappan 60 filléért kapható Francis és Jóna droguerijában, Kossuth-u. 2. sz. *Ugyanott mindenféle toilette-cikkkek kaphatók.*

Nem tud emlékezni. — Biró: Maga ittassággal van vádolva, az arca olyan ismerősnek tetszik.

Vádolt (méltósággteljesen): Könnyen meglehet, bíró ur, de én nem emlékszem önmre; nem tudok magamnak megjegyezni minden fizkót, akivel berugok.

* Legjobb orvoság. Mindazok, kik gyomorhaj, étvágytalanság, ros emésztés, máj fájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fogájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vértisztító labdacokat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrangú orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot vélnünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő szert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekerces, mely 6 doboz á 15 labdac 1.05 frt. A pénz előleges beküldése után 1 tekerceset 1.25 frttért, 2 tekerceset 2.30 frttért, 3 tekerceset 3.35 frttért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerháza, Bécs, I. Singerstrasse 15.

* Hölgyek figyelmébe. Halmágyi Sámuel divatáru-házában a legújabb női és gyermek felöltők, costumok, szoknyák, blousok, Jabok, csokrok, övök, napernyők feltűnő olcsó árban lesznek előrusitva.

* **Párbeszéd a korzón.** Barátom ez a nagy melegség egyszerűen türethetetlen! — Ha csak az a bajod, azon lehet segíteni. Látod, nekem nincs melegem. Vettem *Fekete Jakab*-nál a kis templom mellett *finom szalma kalapot, vékony nyári inget, könnyű és mégis tartós cipőt, szép nyári nyakkendőt.* Mindezeket *Fekete Jakab* olyan olcsón adja, hogy ezért bizony nem érdekes a nagy melegséget szenvedni.

Én mindenkinek ajánlom *Fekete Jakab* üzletét, mert ez az egyedüli *férfidivat üzlet* ahol csakis valódi *dívtatos ujdonságokat* árulnak.

* **Szerezze szükségletét czipőkben** Michelstaedter S. E. és H. Piacz-utca 40. sz. alatti üzletében.

TÁVIRATOK.

A delegáció ülése.

Budapest, május 31. A magyar delegáció hadügyi albizottsága délből ülésezett. Megszavazták az élelmészeti rendes tételt és elfogadták a rendkívüli kiadásokat is.

Magyar flu északsarki útja.

Budapest, június 1. Vörös Lukács szabadkai illetőségű, jelenleg *Budapest*-ben dolgozó lakatossegédet *Baldvinz* északsarki expedíciójához, amely júniusban indul *Andree* felkutatására, hajógépésznek hívták meg. Vörös, a ki holnap indul *Tromzöbe*, világlátott fiatal ember; beutazta Európát, Amerikát, részt vett *Frithjof* északsarki expedíciójában, amely annak idején *Wollmann* felkutatását tűzte ki feladatul. Vörös csak tavaly került haza ebből az expedícióból.

Öngyilkos földbirtokos.

Nyiregyháza, május 31. *Nyiregyháza*n városszerzte nagy szenzációt és részvételt keltett egy fiatal földbirtokos öngyilkossága. *Garay Mihály* ez, a ki nagy vagyonnal rendelkezik, tagja a törvényhatósági bizottságnak és széles körben tiszteletnek örvendett. Ma felakasztotta magát s mire rátaláltak, már halott volt. Tettének okául azt mondják, hogy szülei házasságát ellenezték.

Két asszony tűzhalála.

Szimbirska (Oroszország), május 30. *Sztaraja-Erinában* 125 ház és sok gazdasági épület leégett. Két asszony a lángokban lelte halálát. Tíz ember megsérült.

A búrok harcái.

London, május 31. A Reuter ügynökség jelenti *Qureestownból* (Fokföld) tegnapi kelettel: A városi őrsg a múlt éjszakát a futó árkokban töltötte és újabb intézkedésig aktív szolgálatban marad. A személy forgalom észak felé szünetel. Egy búr csapat, amint mondják, *Krutzinger* komandója, most hír szerint *Balbyban* van.

Durban, május 31. Május 25-én 400 búr *Mear*, *Ben Viljoen*, *Spruit* és *Bredenbach* parancsnoksága alatt *Bet-*

hentől délre megtámadta *Plumer* ezredesnek egy szekérvonatát, de az angolok hat óráig tartó harc után visszaverték az ellenséget. Az angolok vesztesége hat halott és husz sebesült, a búroké hat halott és harmincz sebesült. *Plumer* ezredes hadoszlopa 24-én sok búr családdal és zsákmánnyal *Standertohba* érkezett.

Elpusztult vetések.

Lemberg, május 30. *Dohbic*, *Truskavice* és *Dobrovlani* helységekben tegnap nagy felhőszakadás és jégeső volt, amely a vetéseket teljesen elpusztította.

A czár részvéte.

Belgrád, május 31. A czár meleg hangon tartott táviratot intézett *Sándor* szerb királyhoz, amelyben *összinte részvétét fejezi ki az őt ért csúszás felett és egyuttal megvigasztalja a szerb királyt.* Táviratában azután felesége *Draga* Masinával együtt meghívja *Pétervárra*, ahová a szerb királyi pár már júniusban elutazik.

Öngyilkosság.

Bécs, május 31. *Kranz Jozefina* bécsi varrólányt elhagyta szeretője. A leány annyira szívére vette a dolgot, hogy buskomor lett. Két nap óta se nem evett, se nem ivott. Tegnap egész napon át sirt, ma reggel pedig ledobta magát a második emeletről. Az udvar koczkakövére esett s szörnyet halt.

A sikkasztó postaszolga.

Budapest, június 1. *Falkay Lászlót*, a sikkasztó postaszolgát, egyik barátja tegnap a budai hegyek között látta sétálni egy elegáns hölgygyel. *Falkay* ráismert barátjára és gyorsan eltűnt. — *Falkay* barátja jelentést tett az esetről a rendőrségnek, amely most detektívjeivel elárasztotta a budai hegyeket.

Vilma királyné utazása.

Wildpark, május 30. *Vilma királyné* tegnap délután férjével ideérkezett. A pályaudvaron a császár és a császárné fogadta. Kölesönös üdvözlés és a pályaudvaron felállított díszszázad ellépése után a császári pár és vendégei, testőröktől kísérvé, a császári palotába hajtottak. Utközben a közönség lelkesen üdvözölte őket.

Nagy tűz.

Baku, május 31. A bakhlánai naftatelepen pusztított tűz 150,000 rubelnyi kárt okozott.

Tőzsde.

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése

— Esti zárlat május hó 31-én. —

Buza októberre . . . 7.92

Rozs októberre . . . 6.75

Zab októberre . . . 5.80

Tengeri júliusra . . . 5.37

Irányzat változatlan.

Amerika két és fél centtel magasabb, Berlin 1 márkával olcsóbb.

HIREK.

Éjjeli pósta.

× **A költők kongresszusa.** (Éjjeli express tudósítás.) Tegnap számban megemlítettük, hogy a francia költők kongresszust tartanak Párisban. Ma a kongresszus lefolyásáról kaptunk tudósítást, mely csak azt bizonyítja, hogy az ideges és izgékony költőknek nem igen való kongresszus. Az előadók jelentéseit folytonos közbekiáltásokkal szakították meg, sőt többen kénytelenek voltak abbahagyni jelentéseik felolvasását. *Dierx*, a költőfejedelem nem győzte rendre inteni alattvalóit és annyira kifáradt, hogy később *Catule Mendésnek* kellett elfoglalnia az elnöki széket. Határozatokat nem igen hoztak, de azt kimondták, hogy egy költő szalont kell alakítani, ahol fiatal költők reczitálhassák el verseiket, melyek nem találtak kiadókra. Az ülés igen zajos volt, aminek egy részről az volt az oka, hogy néhány normandiai költő a politikát is belevonta a tanácskozásokba. Sok baja volt az elnöknek nacionalista költő urakkal is, a kik minduntalan a száműzött *Deroulédet* éltették, aki tudvalevőleg egyik első költője Franciaországnak.

× **A „Somossy” vége.** (Éjjeli express tudósítás.) A *Somossy* orfeum kapui ma este bezárulnak. Nem amolyan szezonzárlat, hanem egy hosszú arra tényleges befejezése. Az orfeum németisége, külfénye és gyakori német színi előadásai dacára, de míg azoknak a koncessióknak dacára, melyeket a magyarságnak tett, nem tudott anyagilag sem prosperálni. Minap elárverezték a házat és ma tartják az utolsó előadást. *Somossy Károly*, aki az utolsó években csak névleg volt igazgató és *Albrecht Ferencz* az utolsó bérlő, aki nagy vagyont vesztett a vállalkozásban, visszavonulnak az artistikától és szélnek eresztik társulatukat. Az orfeum úgy látszik sokáig zárva marad, mert a ház új tulajonosai eddig nem találtak vállalkozót, *Juranak József*, aki 24 év óta a vállalat technikai vezetője volt, új orfeumot készül nyitni, mely hallomás szerint egészen magyar lesz és jobb művészi erővel kisebb operettek, tánc- és dalműveket akar kultiválni. Ez helyes volna. Legfőbb ideje, hogy az orfeumok elveszítsék német jellegüket.

× De Wett bur parancsnok

Budapest. (Éjjeli express tudósítás) A budapesti bur fogadó bizottságtól nyert értesítés szerint *De Wett* parancsnok és báró *Reibnitz*, a bur nemzetközi szövetség elnöke, június 6-án délből érkeznek *Budapestre*. A pályaudvaron *Madarász József*, *Hentaller*, *Dienes* képviselők, az egyetemi körök és dalos- és munkásegyletek fogadják őket. A vendégek részére *Mayer József*, az „*Erzsébet*“-szálloda tulajdonosa ingyen ajánlotta föl két legszebb szobáját, amit a fogadóbizottság köszönettel elfogadott.

× **Amerikai volt-e Ádám.** (Éjjeli express tudósítás.) Egy kanadai lap egész komolyan azt újságolja, hogy *Kaliforniából* egy expedíció indult el annak kikutatására, vajjon *Ádám* amerikai volt-e! Ennek az expedíciónak nyilvánvaló célja nem annyira az első ember nemzetiségének bizonyítása, mint inkább megállapítani azt, hogy hol volt a földi *Paradicsom*. A missió

elutazott Klodynéba, hogy ott keresse Ádám sírját, vagyis inkább annak az almának a csutkját, melyen Ádám rágicsált. Jessups K. Morinnak hívják azt a gazdag amerikai magnást, a ki 50.000 dollárt szentel a különös célra. A missio két orosz és egy amerikai tudósból áll. Ezeknek feladata nem könnyű, mert tudvalevő, hogy Ádámnak egyetlen ismertető jele az, hogy egygyel kevesebb bordája volt, mint minden más embernek.

× **Meghalt a nászéjszakán.** (Éjjeli express tudósítás) Bálint Mária ötvenöt esztendő hajdon Kun-Szent-Miklósról jött Budapestre, hogy férjhez menjen Nagy Ferencz korcsmárhoz. Tegnap tartották meg az esküvőt a ferencvárosi templomban. Az esküvő után az új pár beköltözött Tő utca 8. számú új lakására és alig, hogy lepihentek, este 11 óra felé a még csak pár órással asszony hirtelen meghalt. A rendőrség az asszony temetését beszállította a törvényszéki bonctani intézetbe, hogy a halál okát meg lehessen állapítani.

× **A „Novoje Vremja“-t.** Oroszország eme legelőkelőbb és legkomolyabb politikai lapját egy kis baleset érte, olyan, a minő az orosz lapokkal gyakran szokott megtörténni. Ugyanis — mint Pétervárról jelentik — a belügyminiszter egy hétre betiltotta a Novoje Vremja megjelenését, mert legutóbbi számában azt írta, hogy az orosz munkások, de különösen a bányamunkások helyzete olyan, hogy nem csoda, ha közöttük a forradalmi eszmék termékeny talajra találnak.

Rablógyilkos cigányok.

— Saját tudósítónktól. —

Vakmerő gyilkosság történt tegnapelőtt éjjel Dubrán, ahol Tenner Mór rőfőskereskedő boltját kirabolták és a boltost a rablók agyonlőtték. A véres esetről az alábbi tudósítást kaptuk. A hét elején egy csapat sátoros cigány érkezett a községbe. Ezek a falu szélén ütöttek tanyát. Az előjáróság már másnap el akarta őket távolítani, de a cigányok könyörögtek, hogy legalább addig engedjék őket ott, ameddig a koosijaikat megcsináltatják, hogy tovább mehessenek. Erre való tekintettel kaptak három napi tartózkodási engedélyt.

Szerdán reggel ez a cigány csapat feltörte Tenner Mór rőfőskereskedő üzletét. A cigányok hozzáláttak az értékesebb ruhánemű összeszedéséhez, miközben egy létra, amelyet az állványhoz támasztottak, eldőlt. A zajra fölébredt Tenner s gyertyával a kezében az üzletbe ment. Amint belépett, lövés dördült el, amely Tennert halantéknál érte és rögtön halált okozott. A lövésre felébredt Tenner neje és a cselédség is, kik lármát csapva összefutottak. A cigányok ekkor már menekülni akartak, de nyakukban volt a fölriadt cselédség és a két községi éjjeli őr.

Mikor a cigányok a sátraikhoz értek, újból lövésekkel fogadták üldözőiket, mire azonban elmenekülhettek volna, a lakosság oly nagy számban futott össze, hogy a cigányokat sikerült elfogni. Megkötözve bevitték valamennyit a község házához. Az elfogott cigányok: Csicsa Ferkó, Csicsa Mihály, Burgyik Antal, Burgyik György, Gyehen Tamás és Gyehen József, valamint ezek feleségei és gyermekei. Az elfogott cigányoknál nagymennyiségű lopott tárgyak találtak, melyeket más vidéken szereztek össze.

Angyal és ördög.

(Folytatás.)

Szinte átzellemült a jó anya arca az édes örömtől, hogy láthatja, ölelheti és csókolhatja gyermekét.

A közönség némán szemlélte azt a jelenetet.

— Nem ismeresz engem? — szólt szeliden, az édes anya szeretetének minden melegével Dércziné. — nem ismeresz engem én édes kicikém. Edukám édes, én vagyok a te drága jó mamád, aki messzeföldről eljöttem érted.

— A mamukám! — ismételte a gyermek — szeliden simulva hozzá.

— Igen, igen, a te mamukád, aki elviszlek innen téged, elviszlek ezek közül a rablók közül.

— Rablók? — kiáltották többen a közönség soraiból.

Igen! kiáltotta Hadák. Ezek a komédiások rabolták el a gyermeket.

— Hazudik! — ordított bele a kövér komédiásné. Már egy városban megszerették a kis leányomat, és pénzért meg akarták venni tőlem. De én nem adtam. Hogy adhatta volna el egy anya a gyermekét. Most ide is utánunk jöttek és ilyen komédiával akarják elszakítani tőlem a gyermekemet. De én nem engedem és felszólítom a közönség közzül azokat, akik hinni tudnak egy anya szavában, álljanak a pártomra s ne engedjék, hogy egy ilyen ur társaság megpróbálja, a szegény komédiást legdrágább kincsétől a gyermekétől!

A komédiásné ezt a maga javára ügyesen csinálta, mert a másik perczen már nagyon sokan állottak a pártjára.

Hadák, Dérczi és az uradalom igazgatója mindent elkövettek, hogy meggyőzzék a népet, csak Dércziné nem mozdult a gyermekétől. Ott maradt folyton mellette, ölelte csókolgatta, beszélt hozzá szeliden, ahogy az édes anyai szív a viszontlátás örömei között diktálta.

Nem figyelt ő semmire se másra ami körülötte történik. Ha a komédiásné meg akarja téveszteni a közönséget, majd elvégzi a magyarázatot a férfi társaság.

Dércziné csak ölelte csókolta drága kis gyermekét, aki piczi karjait nyaka köré fonta és hallgatta a kedves gyermek boldogságot adó szavait:

— Édes piczi, kis mamám!

(Folyt. köv.)

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin beregm. uradao[mbó]

Dr. Kétly, dr Bókay, dr Wiederhoffer tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánlatik

Szolyvai

gyógyforrás

gszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál, vesebajoknál, cukorbetegség, húgyhomok, epekő a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomor betegedésnél.

Kitűnő asztali viz.

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

Ugyan kérem miért nem siet

Mezey Gyula női divatáru üzletébe bevásárolni,

talán nem tudja,

hogy ottan üzlethelyiség változtatás folytán még eddig nem létezett

olcsó árban

lesznek eladva ruha szövetek, csakis legjobb minőségben 120 cm. széles 40 krtól kezdve, gyönyörű színtartó nyári mosó anyagok, kretonok, zefírek, piquek, delonok

Különösen óriási választék kezdett munkákban, melyeket minden elfogadható árakban

kiárult.

Egyébként kapható ottan mindenféle női divat cikk u. m.: kész bluzok, creton, pipue, batist, sepfir, delen és selyem anyagokból, melyeket mérték szerint is készít. Női ruha aljak 3 ftrtől kezdve, alsó szoknyák selyem és clotból, napernyők, szövött áruk, vásznak és schiffonok, ruhadíszek és kellékek stb. Üzletberendezés és két oldal kirakat eladó.

Uj nyomda! Uj papírüzlet!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy helyben, Piacz-utca 66 sz. (Reichmann-féle házban) egy, a mai kor kívánalmainak minden tekintetben megfelelő

gyorssajtó nyomdát

rendeztem be, a hol mindennemű nyomtatványok, mint üzleti és hivatali körlevelek, névjegyek, eljegyzési, lakodalmi és béli meghívók, üzleti kártyák, czégnyomású levélpapír és boríték, jegyzékek, számlák, stb. stb. a legizlésebb kivitelben készülnek.

Hogy a t. megrendelőimnek a legolcsóbb árakkal szolgálhassak, a nyomda mellé

papírkereskedést

is rendeztem be, hol minden e szakmába vágó cikkek szintén a legolcsóbb árak mellett szerezhetők be nálam

Magamat a n. é. község szives jóindulatu pártfogásába ajánlva és becses megrendelésüket kérve, vagyok

mély tisztelettel

Horovitz Zsigmond.

Debreczen, Piacz-utca 66. szám.
az „Elite“ fényírdával szemben. (Reichmann-ház.)

Nyomtatványok legolcsóbb beszerzési forrása

Papírneműek legolcsóbb beszerzési forrása.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Kiadó lakás Piacz-utca 30. számú házban két szoba konyha az emeletem, pince és padlás rész kiadó. Értekezni lehet Szent-Anna-utca 4. szám alatt.

Egy jó házból való izraelita leány felvétetik Klein Miksa piacz utcai üzletében.

Hatszáz liter rizling faj borom eladó Vár-u. 8 szám.

Jó állapotban levő ajtó és kirakat rollóval, ellátva eladó. Czeglédy és Polgárnál.

Jámbor Zsigmond kocsi-gyártó Csók-utca 8. számú háznál — külön rendezte a fényező műhelyt és külön a kárpitozó műhelyt. A kocsikat portmentesen, tisztán fényezi — megegyezési árban — a mai kor igényeinek megfelelőleg. A nagyrészt közönség becses pártfogását kéri a mester.

Egy II. éves róm. kath. theologus a szünidőkre gyermekek mellé nevelőnek ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban.

Tört arany, ezüst, ékszereket régi pénzeket legmagasabb árban vásárolok vagy becsérélek, Kónya László órák Kossuth-utca 2.

Köhögésnél legjobb a Borsy-féle Pemetefü cukorka. Kapható Borsy-czukrászdában és Francisc és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Naponta friss Prágai sonka egész nyáron kapható Tóth Kálmán fűszer üzletében.

Jég eladás Katz Lajos borüzletében. Kapható egész nap.

Szintartó gyermek, női és férfi harisnyák minden minőségben jutányos áron beszerezhetők. Márton Gyula férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett. Harisnya fejeléseket elvállal.

Jó házi koszt kapható kihordásra is. Egymalom-u. 3. sz.

A Kispipában

Petőfi-tér 10. szám
udvarkert megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy gyönyörűen átalakított, kellemesen berendezett

udvarkert helyiséget

vasárnap jun. 2-án Veres Tóni zenekara közreműködésével

megnyitom.

Megszokott jóízű magyaros konyháról, kitűnő kerti és hegyi borokról, folyton friss cepolású Dréher-sörrel legjobban gondoskodom.

Tisztelettel

Kemény János

vendéglős.

Rosenthal Sándor fűszer, liszt és csemege üzlete csapó utca 16. sz.

20 drb. Első-Debreczeni Takarékpénztári részvény eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Szódavizgyári berendezést eladó Veréb Lajos tulajdonos. Eötvös-utca 6

Neumann és Weisz

festék, zsiradék, szerszám, vasalások, faragványok, görleczek és zománczott konyha edények gyári raktára

Debreczen, Hatvan-utca 5.

Ajánlják

minden e szakmába vágó cikkek különlegeségeit, ugyszintén gazdaságok részére

kátrányos fedellemezeket, kátrányt, carbolineumot, carbolsavat, portland és román cementet.

Gép- és ozilinder-kenő olajat

és a legfinomabb eséplőgép (tovote) kenőcsöt, kékkövet, szőlőkötéshez (raffiát) hársot, jutafonalat. és a legjobb gyártmányu dohány és zsák zsinkeket, valamint zsákokat. Mindezen cikkek nálunk oly olcsón szerezhetők be, hogy a n. é. közönséget bámulatba ejti!

Tessék meggyőződni!

Eladó üzlet.

H.-Böszörményben, a főutca kellő közepén egy, 46 év óta fennálló

fűszer-és vaskereskedés, mely tőzsdével, bélyeg- és hirdapárusítással van egybekötve, a tulajdonos elhalálása következtében, a felszerelésekkel jutányos áron eladó és azonnal is átvehető. Értekezhetni alólírotnál.

Lányi Géza

kir. postamester.

Hajdu-Böszörmény.

Vasáru-üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a t. vevőimet és a n. é. közönséget tudatni, hogy 20 év óta a helybeli piacon fennálló

vasáru-üzletemet

tetemesen megnagyobbítva és új árukkal felszerelve

(a Frohner szálloda mellé)

főtér 89 szám alá az Ipar és Kereskedelmi kamara ujonnan épült palotájába

helyeztem át.

Amidőn irántam az eddig tanusított szives pártfogásért köszönetet mondok, kérem, hogy ezzel a jövőben is részesíteni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Nánássy Lajos

vaskereskedő.

Vasáru cikkek legolesobb bevásárlási forrása.

Óriási

választék
Kalap, Czipő,

fehérnemű

legjutányosab árban

Márkus Miksa

férfi divat üzletében. Debreczen, Piacz-utca 7. sz. a Vecsey ház.

Zsebkezdők és harisnyák
nagy választékban.

Hazai gyártmány.

A világ legjobb fénymáza.

Az egész világon ez ideig gyártottakat felülmulja a Hiész A.-féle legfinomabb pálma olajjal (és nem vitriolal) készített fénymáz, mely gyors fényesedésen kívül nem csak tartós és szép bogár fekete szint ad, de nagymennyiségű olajtartalmánál fogva puhítja a bőrt és az által megóvja a törés és repedés ellen.

Ugyszintén sárga czipőnek való krém minden színben a legjobb anyagból, akármennyi ideig áll is fedetlen, nem szárad meg, tulajdonsága ugyanaz a mi a fénymázé.

Jótállással kapható minden fűszerbőr- és czipő üzletben.

Nagybani megrendelés

Jánossy Bélánál

V., Petőfi-tér 12.

féle fénymáz és sárga czipő krém

Biederman házban

egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti helyiség azonnal kiadó. — Ugyanott egy üzlethelyiség augusztus 1-től kiadó.